

SP: Super sociaal 7/8/25. (SP)

①

- kernpunten: • maximum prijzen voor basis producten waarvoor de energie
↳ weer gaan "controlleren, reguleren en blokkeren".
in goede samenwerking met retailers als het kan of met regulering
als het moet.

- Grote woonplan → betaalbaar goed huis
- van klimaat crisis naar sociale rechtvaardigheid: klimaatcrisis te
lijft met collectief beleid waar iedereen voordeel bij heeft. Geen ind.
verantwoordelijkheid waar gez. georganiseerde en gefinancierde
maatregelen → zonnepanelen op geschikte daken, verduurzamen van
woningen, circulair grondstoffengebruik + schone productie.
Klimaatrechtvaardigheid voor je portemonnee, gezondheid,
natuur & klimaat.

• verbinding in wijken faciliteren → buurthuizen.

① iedereen een huis:

→ woningcorporaties waar verenigingen. bestuur legt verantwoording
af bij de huurders. Samen beslissen over renovatie, toekomstige
plannen.

→ nationaal woonfonds → 30 miljard € in volkshuisvesting.
(staatsschuld op laten lopen). bouwen nieuwe betaalbare
duurzame woningen. **nationaal woonfonds**

→ woonkwaliteit omhoog, kosten omlaag: wij zetten in op een
grootschalig **verduurzamingsoffensief** → schimmel + tocht.
heldere normen: ventilatie, onderhoud, bestrijding hittestes,
leefbaarheid. Kunnen huurders afdwingen.

→ **zon op elk dak**: via woonverenigingen + energiecoöperaties.
Salderingsregeling → belangrijk middel maar geen heilige
graad. Nu systeem? Dan eerlijk en toekomst gericht.

→ compensatie bij afschaffen. **compensatie bij afschaffen
salderingsregeling**

② investeren in een moderne sterke economie - **! industrie**

→ deze tijd vraagt om een groot investeringsplan → infrastructureel
investeringsplan: woningen, energievoorziening, spoor, drinkwater.
Zorgt voor overgang naar duurzame schone productie.

→ **schone industrie in eigen land en eigen hand**: staal,
chemie, winning schone grondstoffen + opwekking energie.

→ de overheid schept goede randvoorwaarden en heldere regels met betekenisvolle boetes. (2)

- strategische autonome vastketen. maar bij cruciale sectoren ook teggeenschap krijgen → grip op prijs & verduurzaming.
- maximeer de prijzen voor basisproducten zoals energie.
- MKB → helpen met verduurzamen.

Teggeenschap in cruciale sectoren.

Hoofdstuk 10: Een sociale klimaatrevolutie.

Betaalbare energie: publiek grip krijgen, solidariteit bovenwint.

- energiebedrijven in publieke handen.
- stoppen met formele subsidies. Zo multinationals verantwoordelijk voor 1/3 van de wereld uitbuit en ontvangen uitgaanden formele subsidies. Steun voor vergroening als daar publieke teggeenschap tegenover staat. Overige geld dat wij besparen wordt gebruikt om de rekening te betalen.

- energiebelasting verlagen voor kr en kleine bedrijven. → Gr. mensen met een laag inkomen houden zo +/- 100 jr over. **belasting omlaag**.

- Nationaal isolatie programma → voor 2030 voor 1,5 mln slechte woningen (kook en huur).

- Sp wil dat label in de huurprijs komt → niet meer zelf. Naar de huurcommissie hebben stappen. **Label in huurprijs**

- geen dak onbenut → zon → beloning!

- Eneco, VF, Ennatuurlijk overnemen en overnemen tot 4 regionale warmtebedrijven. "wij stoppen met marktwerking in de warmtesector". **[Frans Roelofs advies]**.

van crisis naar kansen

- 2040 → klimaatneutrale in klimaatrechtvaardige samenleving. Alles op alles zetten om te doelen binnen bereik te brengen. **2040**.

- klimaatrechtvaardigheidstoets. Iedere moet ook bestaan: zekerheid vergroten. **klimaatrechtvaardigheidstoets**.

- Groene industrie/baan zekerheid $\rightarrow$ werknemersfonds naar omscholing & financiële overbrugging (// kolentfonds).
- Echte sociale grenddeal.
- "geen geld naar uitstel" $\rightarrow$ CCS / tijdelijke lopmiddel. geen CCS.
- onafhankelijk van oorzakelanden $\rightarrow$ Robuust energiesysteem met Europees partner.
- behoud de CO₂ heffing. wel CO₂ heffing
- Stoppen met zout winning. ← Nabian / H₂.
- Klimaat adaptatie (sterke dijken, groen in steden, gezond waterbeheer).

Energie voor de toekomst

- uitbreiden Woz, zonn, aardwarmte, energie-mfra, groene waterstof (met opslagcapaciteit?). Stop $\rightarrow$ olie/gas projecten.
- geen biomassa. bio brandstoffen $\rightarrow$ tijdelijk.
- wel belangrijke pijler van de transitie maar alleen met lokaal draagvlak $\rightarrow$ omwonenden vanaf begin betrokken, publieke regie, mede eigenaarschap.
- Woz Natuurindustrie.
- groene waterstof naar de markt.
- buikt batterijen

VOLT heeft vol

Volt: Doe iets nieuws!

Hoofdstuk 1: Ga voor een groene omgeving (30! bladzijden).

Klimaat neutraal (EU en NL) in 2040. En wettelijk vastleggen. steek klimaat ministerie. fossiele energie afbouwen, vervuilen betalen mee aan reductie van CO₂. 2040 gecoördineerd.

- EU klimaat afspraken: Een gecoördineerde aanpak. Nieuwe EU fondsen $\rightarrow$ kijken waar de hoogste klimaat ~~fund~~ kan worden betaald (met nationale projecten). winst.

• NL moet de EU om ambitieus klimaat-

beleid verzoeken.

- eenlyk beleid: • bedrijven: klimaatplan (+ sociale plan (scholing + overstap))

- overheidsplannen $\Rightarrow$ kimaattoets. weeggen van de kosten van niets doen. kimaattoets $\rightarrow$ kosten van niets doen! (9)
- toetsen op eerlijke verdeling van de kosten.
- deel van de inkomsten van (oz heffingen) beschikbaar voor het financieren van de verduurzaming bij inwoners die dit niet zelf kunnen betalen. "de kwestie van ETS 2 is bij uitstek de gelegenheid om dit in te voeren omdat nationale overheden mogen bepalen wat zij met de inkomsten doen".
inkomsten (oz heffing) $\rightarrow$ compensatie verduurzaming

Stoppen met fanniele euse:

- stoppen per direct met fanniele subsidies nijnt met?
- faseren alle uitzonderingen op de energiebelasting uit.
- geen nieuwe vergunningen olie / gas Noordzee / waddenzee
- 2030 gestopt met de verkoop van verbrandingsmotoren.
- reclame voor gebruik van fanniele grondstoffen per 2030 verboden (?? Best laat)

Leven met een nieuw klimaat: Leven met een nieuw klimaat

- duidelijker monitoren gevolgen van klimaatverandering.
- EU / NL niveau $\rightarrow$ klimaat adaptatiefonds.
- verbeteren sociale infrastructuur bij klimaatadaptatie.

De toekomst van ruimtelijke inrichting.

goed!

- Centraal regie: vro bepaalt en geeft provincies en gemeentes duidelijkheid. Centrale regie.
- bevoegen "visie NL 2100 in nota ruimte".
- niet verder investeren in staalproductie in ijzervelden. "er zijn betere locaties in de EU". Ruimte vrij: nieuwe industrie woningen. geld maatwerk $\rightarrow$ schoonmaken vervuilde grond omscheping. geen staal in ijzervelden.

Duurzaam verbouwen.

- gebouw gebonden leningen met vaste lage rentes voor mensen die hun huis willen verduurzamen. gebouw gebonden...
- Nationaal isolatieplan: de overheid schuift de kosten voor isolatie voor. coach voor aanvraag subsidie. + zeer lage rente lening.

- collectieve wijchaanpak voor slecht geïsoleerde huizen.
- Energie bespaarplicht uitbreiden naar verhuurders. Nu de grote, later de kleine.
- Label duurzame isolatiematerialen.

Europese energie-unie **Energie-unie**.

- gez toekomstvisie: productie, opslag, afname, netten.
- waterstof infra aansluiten.
- waterstof en gas gez inkopen
- gericht financiële ondersteuning zoals CfD voor wind, solar's en andere energieprojecten.
- versnelde uitvoering plannen overheid voor energiehubs.
- wettelijke barrières wegnemen → netbeheerders mogen investeren in flexibele contracten en energieslag.

capaciteitstauw vervangen voor variabele tauwen om gebreken te structureren om gebruik te verplaatsen. **Net + tauwen**.

[Zorgen dat gebruik van aardgas in kleine gascentrales elk jaar afneemt tot 2035. Mindert risico dat conflict de prijs van elektriciteit bepalen (gas uit de mix). **aardgas elk jaar minder.**]

- versnelt uitvoeringsorganisaties.
- middelen beschikbaar stellen voor 50% lokaal eigendom.

De energiemix.

- hernieuwbaar + hern als basis. **+ hern**.
- WOL is van groot belang → klimaatdoelen + genoeg energie maar geeft overlast. Landelijke normen voor laag frequent geluid en slagschaduw. **WOL van groot belang?**
- woz sites gebruikt als onderzoeksplot. Natuurinclusief.
- getrapte invoering van verplichting van zonnepanelen op alle oppervlakte daten ipr weilanden. Geld voor versterken
- overheid neemt regie bij het dat construeren bij bedrijven. **Nieuw!!** door de markt uitrollen van energieslag.
- batterijen subsidiëren die zonder zeldzame grondstoffen worden gemaakt. **batterijen zonder zeldzame grondstoffen.**
- lokal 4 lokal.

- warmte → ook restwarmte "duurzame bronnen als ...". ⑥
 - CCS nodig → CO₂ infra nodig (gasunie/EBN)
 - geen import van biomassa van buiten de EU.
- Samenwerking binnen de EU overleiden.*

Kernenergie

- steunt de plannen voor 2 grote centrales. Daarnaast bouw van SMR's mogelijk maken.
- samenwerken binnen de EU → alliantie van leveranciers, gerecycled splijtstof als standaard, afspraak over definitieve opslag, meer onderzoek naar kernfusie.

CDA: bouwen op vertrouwen (91 blz).

CDA

"Zou der de wij, geen ik".

"we stoppen met de gedachte dat meer regels altijd leiden tot het maken van minder fouten". → 20 % minder regels.

Regie Rijk.

- goede ruimtelijke ordening soverheid moet regie terugpakken.
- gemeenten maken verplicht een verduurzamingsplan per wijk.
- ♥ *♥* vereenvoudigen subsidies en besluitvorming bij VVE's. *♥ VVE!*
- waar mogelijk hybride WP de standaard te maken of in te zetten op warmtenetten. *Hybride WP.*
- we geven het groeifonds een nieuwe impuls en investeren daarmee in nieuwe technologieën. *groeifonds.*
- Nationale investeringsbank: Invest N/Internationaal/delen van RVO. *Nationale investeringsbank.*

6.4 Duurzame economie.

- "LT strategie om groene industrie naar NL te halen en te behouden".
- schrappen CO₂ heffing. *CO₂ heffing weg*
- CCS realiseren op tijd is essentieel + zo m mogelijk bouwen infra om CO₂ uit de atmosfeer te halen. *wel CCS.*
- bindende maatwerk afspraken.
- ACM strenger optreden tegen misleidende duurzaamheidsclaims. *Nieuw!*

- grondstofheffing + strenge productnormering: gerecycled plastic ⑦ goedkoper dan gewone. % groene grondstoffen in producten (EU).
 - Nieuw beleid? "Buurlandenbets" voor gelijk speelveld.
7. gezond klimaat, energie voor morgen.
- er zijn ook hoopvolle ontwikkelingen → 2023 8,3% minder uitstoot tov 2022, 2024 → heeft van e-producten uit duurzame bronnen. "onze inspanningen maken een verschil".
 - door de energietransitie werden wij strategische autonoemer.
 - industrie en energie beoordelen vanuit een Europese aanpak.
- onze inspanningen maken het verschil.
- * Klimaatadaptatie: - klimaatweerbare gewassen, verzilte bodem, hittegolven, goed waterbeheer.
- * Energietransitie:
- netcongreshe voortvarend aanpakken. meer aansluiting op lokale afstemming tussen opwek en gebruik.
 - rekening voor investeringen in het net spreiden over generaties.
 - we stimuleren energiebesparing via het Nationaal isolatie programma, warmtepomp, ISDE.
 - beleid: impact op lagere inkomens altijd meenemen.
 - mix: kern, wind, zon, H₂, groen gas, duurzame biomassa, aardwarmte, schone brandstoffen.
 - voldoende CO₂ vege regelbaar vermogen (bijv. stek'rs).
 - door met de ontwikkelingen van 2 centrales.
 - afspraken met buurlanden voor dragen kosten net op zee.
 - wel moeten zeyvuldig worden ingepast.
 - ondersteunen coöperaties.
 - verminderen LNG import!!
 - wet vitale infrastructuur ⇒ versneld realiseren en andere regelingen selectief buiten werking stellen.
- voetnoot 54 "financiële ondersteuning".
- JAZ1 "energie en klimaat". kiest voor een betrouwbaar, betaalbaar energie en klimaatbeleid op Nederlandse voorwaarden. Kernenergie staat een centraal.

- onze energie is niet meer betaalbaar en niet meer betrouwbaar. 18.
- ↳ geen ideologische vraagstuk maar een fundament voor een welvarende en sterke economie.
- klimaatbelastingen onrealistisch. Niet eenzijdig proberen het klimaat te redden maar inzetten op adaptatie.
- ↳ inzetten op adaptatie.

keerpunten:

- de balaw weer terug
- betaalbare energie voor gezinnen en bedrijven
- soevereiniteit.
- inzetten op kern en adaptatie
- fossiele brandstoffen niet afschrijven als er geen alternatief is.
- Strategische keuze: fossiele energie en infra behouden tot kern er is.
- gelijk speelveld energie sector met Duitsland / België.
- kolen / gas centrales niet sluiten.
- Netcongestie oplossen met kernenergie → minder belastend voor het net.
- ↳ kernenergie lost netcongestie op.
- and gas blijven winnen in Groningen.
- intensiveren winning Noordzee.
- Cap. mechanisme. Cap. mechanismes
- uitbreiding versterking e-net, werk maken van opslag.
- als wegens oud beleid nog wel moet dan strenge afstands-normen zoals in DK.
- stoppen wet wcu/ wgiw terugdraaien.
- WCU/ WGIW terug draaien.
- "Kernenergie is voor JA 21 de toekomst" → bouwen, zekerheid, duurzaam, innovatie. Minder netcongestie. afg kabinetten → te weinig ambitie. Groot kernenergieoffensief ⇒ snel en grootschalig investeren in SKE's. zoals FR en Zweden??
- 20 Gw aan nieuwe kern centrales in de komende 25 jaar.
- zo snel mogelijk 4 grote infases.
- meerdere SKE's voor 2035.
- LT garanties
- thorium + kernafval hergebruik
- staatssecretaris voor kern energie.

ter

betaalbaarheid.

(9)

"al jaren raken mid den groepen in de knel".

- BTW op energie verlagen

- ODE schrappen uit de energie belasting

- geen belastingen als premiemiddel om NLers een "duurzamen" levensstijl op te dringen.

- strenge afstandsnorm van 10x de masthoogte

- vel inzetten op isoleren.

premiemiddel

VVD "sterker uit de storm".

VVD

- radicale economische groei $\rightarrow$ lef, ambitie, goedkope en schone energie. geen verstikkende regeldruk. *verstikkende regeldruk.*

- per missie georganiseerd. Missie 1: radicale economische groei.

- groeien met kernenergie

- groei met een schone leefomgeving.

Gemeentelijke vergunningen!

- eerste kader: we verlagen de energiekosten en gaan het elektriciteitsnet versneld uitbreiden. Forse vermindering van de uitstoot van stikstof $\Rightarrow$ ruimte vergunningen.

- investeringsmaatschappij gericht op start en scale ups.

- CO₂ heffing schrappen. Ingrijpen als gemeenten overdueren in hun regeldrift. eenvoudige aanvraag bij de overheid duurt te lang $\rightarrow$ automatisch goedgekeurd (standpaats, detailhandel).

- aandacht voor de industrie $\rightarrow$ vertrek basisindustrie maakt ons afhankelijk. Dit kampt met oneerlijke concurrentie uit China en hoge energieprijzen.

- versoepel wetgeving uit Brussels $\rightarrow$ bijv de (SRD $\rightarrow$ Corporate Sustainability Reporting Directive).

- 99x ondernemer.

99x "ondernemer".

- geen stakingstilstand.

"we krijgen voor een groeiende, schone en onafhankelijke economie".

- "als wij onze bedrijven echt in de toekomst willen laten floreren, en onafhankelijk

willen zijn van Rusland en het midden oosten, en als wij onze energievoorziening veilig en betaalbaar willen houden, dan is verduurzaming de weg". (10)

- van klimaatwet naar klimaat en groeiwet $\Rightarrow$ toevoegen 2 pijlers "energie onafhankelijkheid en betaalbaarheid" toe. Doarwerken aan het halen van de klimaatdoelen. we blijven voldoen aan onze Europese verplichtingen op klimaat en energiegebied. klimaat en groeiwet.
- Compenseren bedrijven met hoge elektriciteitskosten $\Rightarrow$ verleunen I KC, Nieuw energieakkoord. Nieuw energieakkoord.
- "we accepteren niet dat CO₂ reductie op papier gehaald wordt omdat onze industrie verdwijnt". Industrie.
- EU klimaatbeleid.
- ons niet blindstaren op papieren werkelijkheid. Goed uitvoeren van de plannen die er al liggen.
- huishoudens en ondernemers helpen $\rightarrow$ isolatie + zV + schonere productie processen.
- vol inzetten op circulariteit. kritische grondstoffen terug recycling winnen.
- investeringsovereenkomsten onderzoeken $\rightarrow$ voor bedrijven die willen verduurzamen en richting 2030 bedrijven ondersteunen via maatwerkafspraken. ook na 2030 $\rightarrow$ gericht individuele aanpak. FGU regio
- uitbreiding e-net van nationaal belang. FGU "innovatiegebied voor onorthodoxe maatregelen". Expertisecentrum netcongestie in Aankom kan behulpzaam zijn. Helpen bedrijven met het flexibiliseren van hun stroomvraag. sneller duidelijkheid geven over wanneer bedrijven kunnen worden aangesloten.
- versnellingsgebieden voor infrastructuur: Lachbone, Delta Rhine corridor, Aramis. project die nodig zijn
- tijdig CO₂ opslag, afvang, hergebruik. zijn
Negatieve emissies bij elektriciteits centrales.